

fun Bøgeret, vi skulle rolig tømme det. Na- nej, Forholdet er nok heller ikke det. Det siges ganske vist paa Luffede Højremøder, og man kan læse det i den flette Bladliteratur, men i Virkeligheden forholder det sig ikke saaledes. Jeg tror, man kan sige, at vor Folkeskole, Almueskolen, er kommen længere bort fra at være en sælles Folkeskole, end den var, da vi fik Skoleloven af 1814. Den Gang omfattede denne Lov den allerførste Del af Landets Befolkning, men efterhaanden som Loven er bleven forældet, ikke har fulgt med Tidens Kraa og Udvikling, er det blevet saaledes, at flere ikke have kunnet søle sig tilfredse med, hvad der stod skrevet i Skoleloven, og at altsaa flere og flere ere gaaede bort fra Folkeskolen og have søgt at skaffe deres Børn en fyldigere Undervisning. Det har gjort, at vor Folkeskole synker dybere og dybere ned, og faar mange Vansteligheeder ved at rejse sig. Det er blevet saaledes, at mange i Kommunerne, der ere velstillede og have Indflydelse, sende ikke deres Børn til Folkeskolen, men skaffe dem Undervisning ad anden Vej. Det kunne vi blandt andet se af den store Mængde Realskoler, der have rejst sig rundt omkring i Landet, ikke blot i Købstæderne, men ogsaa hvor der er Stationsbygninger og i Landsbyerne. Ved de Kommunikationsmidler, vi have faaet, er det jo blevet let at sende Børnene andetsteds hen end netop til nærmeste Skole. Det har gjort, at vor Folkeskole mere og mere har faaet Karakter af en Fattigskole, at det kun bliver de fattigste Forældre, dem, der ikke have Raad til ad anden Vej at sørge for deres Børns Undervisning, der sende disse til Folkeskolen, og jo mere Folkeskolen faar Præget af Fattigskole, desto vanskeligere bliver det for den at løste sig i Bejret.

Naar man nu vil se paa det foreliggende Lovforslag, tror jeg, at man passende kan dele det i to Dele, den Del, der angaar Børnene, og den Del, der angaar Lærerne. Lad os først se paa det, der vel skulde være det vigtigste, den Del, der angaar Børnene. Ja, ogsaa maa det indrømmes, at der ikke er ret meget, der vil komme Børnene til gode ifølge dette Forslag. Ganske vist skal Undervisningstiden forlænges, idet Undervisningspligten indtræder et halvt Aar tidligere end nu. Men i Virkeligheden er det en meget tvivlsom Vinding. Ude paa Landet, hvor Vejene ere lange og flette, kan det blive en besværlig Forpligtelse, der lægges paa Forældrene, at de, allerede inden Børnene have naaet 7 Aars Alderen, skulle være tvungne til at sende dem i Skole. Derimod er der en anden Bestemmelse med Hensyn til Børnene, som jeg i Modsetning til

den foregaaende erede Taler hilser med Glæde, nemlig Ophævelsen af Lov af 2den Maj 1855 § 3, der tillader Udskrivning af Skolen ved 13 Aars Alderen. Jeg anser denne Udskrivning ved 13 Aars Alderen for meget uheldig, og det glæder mig, at den kan blive ophævet. Det er en Bestemmelse, som man vist kan sige i de allerfleste Tilfælde er anvendt over for fattige Børn, der allerede ved 13 Aars Alderen maa gaa ud som Tjenestdreng. Det glæder mig derfor, at denne Bestemmelse nu foreslaas ophævet, for at Skoleundervisning kan blive fortsat netop i den Alder, hvor der er de bedste Betingelser for, at Barnet kan lære noget. Dernæst maa man sige, at det er et Fremstridt, at Børnetallet i Klasserne begrænses, men det er et Fremstridt, som ikke rækker overmaade langt. Det kommer ikke til at omfatte alle Skoler. Heldigvis er der for Ojeblikket kun i en Sjettedel af Landets Skoler, saa mange Børn i Klasserne, at de ville blive berørte af dette Forslag. De fem Sjettedele af Landets Skoler gaar denne Bestemmelse umærket hen over. De komme ikke til at søle nogen Virkning af den, og jeg vil sige, at det for saa vidt er heldigt, da Børnetallet altsaa der endnu ikke er saa stort. Dermed ere vi saa færdige med de Gode, Lovforslaget har tilsigtet for Børnene, saa at, hvis dette Forslag skal kaldes en Skolelov, vil jeg sige, at det er en overordentlig lille og tarvelig Skolelov. Det ny, der skal indføres ved dette Lovforslag, vil i Virkeligheden saa overordentlig ringe Betydning for Børnene i deres Helhed. Jeg vil indrømme, at det kan saa total Betydning, at det enkelte Steder vil kunne gøre Gavn, men for Børnene i det hele vil egentlig alt blive ved det gamle. Der er ikke saa saa Sider af en Skolelov, som slet ikke berøres ved dette Forslag. Der er ikke saa saa og det meget vigtige Sider, som burde have været medtagne. Jeg skal saaledes nævne hele den hygiejniske Side ved Skolerne. Den berører dette Forslag slet ikke. I denne Henseende staa vi endnu ved de gamle Bestemmelser om Skolelokalerne, hvorefter der kun skal være 50 Kubikfod Rum for hvert Barn, og vi staa ligeledes ved samme gamle Bestemmelser for Lærernes Vedkommende, hvorefter for Eks. en Vejligheed for en Lærer paa Landet ikke skal være større end 120 Kvadratalen, og Vejligheeden for Underskolen kun behøver at være 40 Kvadratalen. Men det forekommer mig, at være en meget forældet Bestemmelse. Mange Steder ere de hygiejniske Forhold ved vore Skoler saa slotte, at der ad Lovgivningens Vej bør gøres noget for at forbedre dem, men det rører Skolelovsforslaget heller ikke